

I. DISPOSICIÓN XERAIS

COMISIÓN NACIONAL DOS MERCADOS E DA COMPETENCIA

17287 *Circular 3/2019, do 20 de novembro, da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, pola que se establecen as metodoloxías que regulan o funcionamento do mercado grosista de electricidade e a xestión da operación do sistema.*

Desde o ano 1999 foise implantando gradualmente en toda a Unión Europea o mercado interior da electricidade. O dito mercado interior ten como finalidade dar unha posibilidade real de elección a todos os consumidores da Unión Europea, sexan cidadáns ou empresas, de crear novas oportunidades comerciais e de fomentar o comercio transfronteirizo, co fin de conseguir melloras da eficiencia, un aumento da calidade do servizo e unha maior competitividade, e de contribuír á seguridade da subministración e á sustentabilidade.

A Directiva 2003/54/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 26 de xuño de 2003, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e, posteriormente, a Directiva 2009/72/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, que substitúe a anterior, sentaron as bases para a creación do mercado interior da electricidade. En particular, esta última directiva estableceu que a regulación das interconexións e dos intercambios de enerxías de balance debía ser fixada polas autoridades reguladoras, de acordo cuns criterios que perseguisen un bo funcionamento do mercado interior da electricidade.

O Regulamento (CE) n.º 714/2009 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, estableceu as condicións de acceso á rede para o comercio transfronteirizo de electricidade e, en particular, regulou os procedementos empregados para asignar a capacidade de intercambio nas interconexións entre países da Unión Europea, prevendo a coordinación dos mecanismos de asignación entre os sistemas que unen as interconexións e permitindo aos Estados membros establecer unha regulación máis detallada da contida nel.

A Circular 2/2014, do 12 de marzo, da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, estableceu a metodoloxía relativa ao acceso ás infraestruturas transfronteirizas, incluídos os procedementos para asignar capacidade e xestionar a conxestión, así como a metodoloxía relativa á prestación de servizos de equilibrio entre sistemas xestionados por distintos operadores do sistema.

Con carácter posterior á publicación da dita circular, foi aprobada unha serie de regulamentos denominados «Códigos de rede» ou «Directrices», comúns a todos os xestores de redes de transporte, que establecen directrices sobre as materias previstas no Regulamento (EU) 714/2009.

Entre outros, por orde de aprobación, cabe destacar o Regulamento (UE) 2015/1222 da Comisión, do 24 de xullo de 2015, polo que se establece unha directriz sobre asignación de capacidade e a xestión das conxestións (CACM); o Regulamento (UE) 2016/1719 da Comisión, do 26 de setembro de 2016, polo que se establece unha directriz sobre a asignación de capacidade a prazo (FCA); o Regulamento (UE) 2017/1485 da Comisión, do 2 de agosto de 2017, polo que se establece unha directriz sobre a xestión da rede de transporte de electricidade (SOGL); o Regulamento (UE) 2017/2195 da Comisión, do 23 de novembro de 2017, polo que se establece unha directriz sobre o balance eléctrico (EBGL), e o Regulamento (UE) 2017/2196 da Comisión, do 24 de novembro de 2017, polo que se establece un código de rede relativo á emerxencia e reposición do servizo (NCER):

– O CACM regula os aspectos fundamentais que rexen a asignación de capacidade dentro da Unión Europea nos mercados diarios e intradiarios europeos. Así, o mercado diario está baseado nun acoplamento de mercados no cal as ofertas se emparellan ao

tempo que se asigna a capacidade de intercambio nas distintas zonas de ofertas. O mercado intradiario deséñase como un mercado intradiario continuo con posibilidade de incorporar poxas.

- O FCA fixa o marco xeral para o cálculo e a asignación a longo prazo da capacidade das interconexións comunitarias, así como para a creación da plataforma única europea de poxas para a asignación dos dereitos de capacidade a longo prazo.

- O SOGL establece as directrices para preservar a seguridade da operación, a calidade da frecuencia e o uso eficiente do sistema e os recursos interconectados.

- O EBGL establece o marco normativo europeo para o desenvolvemento, implantación e operación dos mercados de balance no mercado interior de electricidade europeo. A EBGL prevé así un cronograma de implantación de plataformas europeas para o intercambio de servizos de balance e un marco para a harmonización dos distintos mercados de balance a nivel europeo (contratación e liquidación de reservas para a contención da frecuencia, reservas para a recuperación da frecuencia e reservas de substitución), así como unha metodoloxía común para a activación de reservas para a recuperación da frecuencia e de reservas de substitución, a través de principios e normas comúns.

- O NCER indica como se debe realizar a xestión por parte dos operadores do sistema dos estados de emerxencia, así como a coordinación necesaria a nivel europeo, as simulacións e probas e as ferramentas e equipamentos necesarios para garantir a reposición do sistema.

De acordo co previsto nos ditos regulamentos, son competencia da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia os desenvolvementos que derivan dos regulamentos de mercados (CACM, FCA, EBGL). Pola súa vez, tamén corresponde a esta comisión desenvolver aqueles aspectos do Regulamento de xestión da rede de transporte que implican coordinación para a operación do sistema (SOGL, NCER) con outras autoridades reguladoras nacionais europeas, así como aspectos cuxo desenvolvemento e aprobación polas autoridades reguladoras nacionais están previstos na normativa comunitaria.

Así mesmo, resulta relevante no marco da supervisión destes mercados o Regulamento (UE) 1227/2011, do 25 de outubro de 2011, sobre a integridade e a transparencia do mercado grosista da enerxía, cuxo obxecto é prohibir prácticas abusivas que afectan os mercados grosistas de enerxía.

A aplicación destes regulamentos comporta un considerable incremento no grao de cooperación entre os distintos actores do ámbito eléctrico europeo, especialmente para as autoridades reguladoras nacionais e para os operadores dos sistemas e dos mercados, co obxecto de facilitar a harmonización das normas vixentes sobre asignación de capacidade, xestión de conxestións e intercambios de electricidade (nos horizontes de longo prazo, diario, intradiario, balance e tempo real). A aplicación das súas disposicións require, por exemplo, o deseño, desenvolvemento e adopción de distintas metodoloxías harmonizadas e plataformas de negociación comúns, por proposta dos operadores, logo de consulta aos interesados e aprobación por parte das autoridades reguladoras pertinentes. Tanto as propostas derivadas destes regulamentos como a súa aprobación lévanse a cabo de forma coordinada en todo o ámbito de aplicación, que pode ser nacional, rexional (cando afecta varios países) e incluso europeo, en función do número de países afectados pola regulación.

Así, cabe citar propostas que aproba o regulador nacional como, por exemplo, as condicións de balance; outras que aproban os reguladores dunha rexión, como, por exemplo, a metodoloxía de cálculo de capacidade que afecta a rexión suroeste (Portugal-España-Francia); e outras que son aprobadas por todos os reguladores europeos, como o algoritmo de acoplamento do mercado diario.

O modelo no que se basea a elaboración das metodoloxías e condicións recollidas nos mencionados regulamentos europeos, que implica a recepción, por parte dos reguladores, de propostas preparadas polos operadores implicados, coa súa posterior análise e aprobación ou solicitude de emendas, demostrou ser unha ferramenta áxil e fiable á hora do desenvolvemento e modificación de regulación de detalle a nivel europeo,

incrementando a oportunidade de participación dos suxeitos desde as primeiras fases do desenvolvemento, o que se considera positivo en materias que, como estas, teñen un contido eminentemente técnico. Este modelo empregárase tamén con respecto ás regras ou condicións de mercado de aplicación nacional. Isto facilita un proceso de aprobación da normativa máis transparente para os suxeitos, mantendo os niveis requiridos de rigor técnico, obxectividade e non discriminación.

Así mesmo, en xuño de 2019, a Unión Europea completou a revisión do marco normativo da súa política enerxética, a través do denominado paquete normativo de enerxía limpa para todos os europeos, establecendo as condicións para a transición cara a unha enerxía limpa, co fin de alcanzar os compromisos asumidos en virtude do Acordo de París adoptado o 12 de decembro de 2015. En particular, cabe destacar o Regulamento 2019/943, do 5 de xuño de 2019, relativo ao mercado interior da electricidade, e a Directiva 2019/944, do 5 de xuño de 2019, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e pola que se modifica a Directiva 2012/27/UE, cuxo obxectivo é conseguir un mercado da electricidade europeo máis competitivo e máis flexible que facilite a participación das enerxías renovables e a demanda. O Regulamento 2019/943 aborda unha revisión do anterior Regulamento 714/2009 e a Directiva 2019/944, e unha revisión da anterior Directiva 2009/72, tentando eliminar, en ambos os casos, os obstáculos detectados para a realización do mercado interior da electricidade.

Por outra parte, o 11 de xaneiro de 2019 publicouse o Real decreto lei 1/2019, do 11 de xaneiro, de medidas urxentes para adecuar as competencias da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia ás exigencias derivadas do dereito comunitario en relación coas directivas 2009/72/CE e 2009/73/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e do gas natural, onde se establecen as competencias da CNMC no ámbito, entre outros, dos mercados organizados de electricidade. En particular, destaca o punto 38 do artigo 7 introducido na Lei 3/2013, do 4 de xuño, que atribúe a este organismo a potestade de determinar as regras dos mercados organizados na súa compoñente normativa naqueles aspectos cuxa aprobación corresponda á autoridade reguladora nacional de conformidade coas normas do dereito europeo.

A toma en consideración destes regulamentos anteriormente mencionados, así como a asunción de competencias derivadas do Real decreto lei 1/2019, do 11 de xaneiro, fan necesaria a revisión da Circular 2/2014, do 12 de marzo, que queda derogada por esta circular.

Por último, a xestión das interconexións non comunitarias –interconexións de España con Marrocos e con Andorra– queda fóra do ámbito dos regulamentos europeos citados anteriormente. Non obstante, considérase conveniente incluír aquí a regulación particular destas interconexións co fin de recoller nunha única regulación todos os intercambios transfronteirizos que se realizan en España. O mecanismo recollido nesta circular para estes casos irá evolucionando na medida en que se desenvolvan mercados en competencia neses sistemas ou ben se alcancen acordos específicos de cooperación con estes países, asegurando sempre a coherencia co modelo europeo.

Para o caso da interconexión España-Andorra, Andorra ten un sistema cun único comprador e a zona de prezo considérase integrada na zona española para os efectos de xestión da interconexión.

Con respecto a Marrocos, o mecanismo previsto para a xestión da interconexión baséase na asignación da oferta marroquí mediante o algoritmo de emparellamento europeo, respectando o valor máximo de capacidade dispoñible para transaccións de mercado, en cada un dos dous sentidos de fluxo de enerxía na interconexión.

En calquera caso, as interconexións con terceiros países, reguladas no capítulo VI desta circular, enténdense suxeitas ás disposicións que se diten de conformidade co artigo 3.5 da Directiva (UE) 2019/944, respecto dos participantes de terceiros países que operen no mercado interior da electricidade.

Á marxe da derogación que se leva a cabo da Circular 2/2014, do 12 de marzo, hai que ter en conta que esta circular despraza as disposicións anteriores ao Real decreto

lei 1/2019, do 11 de xaneiro, que regulaban o mercado grosista de electricidade e a xestión da operación do sistema, disposicións que, nas materias que son obxecto de regulación nesta circular, devesen agora inaplicables, de acordo co ditame emitido polo Consello de Estado, conforme o establecido no citado real decreto lei. Este efecto prodúcese sen prexuízo de que, a través, se é o caso, de mecanismos de cooperación, se poida articular unha táboa de vixencias para facilitar o coñecemento das normas aplicables nestas materias, así como que, de acordo co que se sinala en diversos artigos desta circular, se dea publicidade, a través das oportunas páxinas web, ao compendio de normas aplicables, estruturado por materias.

Por todo o anterior, de conformidade co establecido nos puntos 1.b) e c) e 38 do artigo 7 da Lei 3/2013, do 4 de xuño, logo dos trámites de audiencia e de informe do Consello de Reguladores do MIBEL, e de acordo coas orientacións de política enerxética previstas na Orde TEC/406/2019, do 5 de abril,

O Pleno do Consello da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, na súa reunión do día 20 de novembro de 2019, acordou, de acordo co Consello de Estado, emitir a presente circular.

CAPÍTULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto da circular.*

Constitúe o obxecto da presente circular establecer o marco regulatorio relativo aos seguintes aspectos:

1. Ao mercado grosista de electricidade, definido este como o integrado polo conxunto de transaccións comerciais de compra e venda de enerxía e doutros servizos relacionados coa subministración de enerxía eléctrica.

De acordo co establecido na Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e no Regulamento (UE) 2017/2195 da Comisión, do 23 de novembro de 2017, polo que se establece unha directriz sobre o balance eléctrico, o mercado grosista de electricidade estrutúrase en mercados a prazo organizados e non organizados, mercado diario, mercado intradiario, mercado de axuste, entendidos estes como os servizos de non frecuencia e servizos de balance do sistema, necesarios para garantir unha subministración adecuada ao consumidor, incluíndo a resolución de restricións técnicas.

2. Á xestión das interconexións de España dentro da Unión Europea e con terceiros países nos diferentes horizontes de negociación.

3. Aos aspectos técnicos da operación do sistema, de acordo co establecido no Regulamento (UE) 2017/1485 da Comisión, do 2 de agosto de 2017, polo que se establece unha directriz sobre a xestión da rede de transporte de electricidade.

Artigo 2. *Ámbito de aplicación.*

Esta circular será de aplicación aos seguintes suxeitos:

1. Aos participantes no mercado, entendidos como aqueles produtores, comercializadores, consumidores directos en mercado, ou os seus correspondentes representantes, definidos no artigo 6 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

2. Ao operador do sistema e ao operador do mercado no ámbito das súas competencias.

3. Aos xestores da rede de distribución.

Artigo 3. *Definicións.*

Para os efectos desta circular, os conceptos técnicos empregados nela, relativos ao mercado grosista de electricidade e á xestión da operación do sistema, terán o significado

que resulta das disposicións da Unión Europea que regulan estas materias. Para estes efectos, terase en conta, en particular, o significado que resulta das definicións que se conteñen no artigo 2 do Regulamento (UE) 2015/1222 da Comisión, do 24 de xullo de 2015, polo que se establece unha directriz sobre asignación de capacidade e a xestión das conxestións, no artigo 2 do Regulamento (UE) 2016/1719 da Comisión, do 26 de setembro de 2016, polo que se establece unha directriz sobre a asignación de capacidade a prazo, no artigo 3 do Regulamento (UE) 2017/1485 da Comisión, do 2 de agosto de 2017, no artigo 2 do Regulamento (UE) 2017/2195 da Comisión, do 23 de novembro de 2017, polo que se establece unha directriz sobre o balance eléctrico, e no artigo 3 do Regulamento (UE) 2017/2196 da Comisión, do 24 de novembro de 2017, polo que se establece un código de rede relativo á emerxencia e reposición do servizo.

Artigo 4. Coordinación da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia con outros organismos.

1. A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia levará a cabo as actuacións que resulten precisas, en coordinación e cooperación con outras autoridades reguladoras nacionais, coa Axencia para a Cooperación dos Reguladores de Enerxía e co Consello de Reguladores do Mercado Ibérico da Electricidade (en diante, MIBEL), para a consecución do adecuado funcionamento e supervisión dos criterios e mecanismos previstos nesta circular.

2. O Ministerio para a Transición Ecolóxica participará, nos termos previstos no artigo 23.2, na elaboración das metodoloxías, condicións e regras que sexan aprobadas en desenvolvemento desta circular, en particular, cando resulten afectados os obxectivos de penetración de enerxías renovables, a eficiencia enerxética e a seguridade de subministración.

Artigo 5. Funcións do operador do mercado e do operador do sistema.

1. O operador do mercado e o operador do sistema deberán elaborar as propostas necesarias para o desenvolvemento da regulación europea, tal e como se establece no capítulo X. Así mesmo, deberán presentar as propostas necesarias para asegurar o bo funcionamento do mercado grosista de electricidade.

2. Os operadores publicarán de maneira actualizada nas súas respectivas páxinas web as metodoloxías, as condicións, regras e procedementos que se adopten no marco desta circular, tanto se o seu alcance é europeo como se é rexional ou nacional. Así mesmo, establecerán un mecanismo polo cal permitirán aos participantes no mercado ser debidamente informados do estado das propostas desde o inicio da súa tramitación.

3. Tanto o operador do sistema como o operador do mercado deberán establecer e manter procedementos efectivos enfocados a detectar posibles incumprimentos do Regulamento (UE) 1227/2011, do 25 de outubro de 2011, sobre a integridade e transparencia do mercado grosista da enerxía, así como calquera outro comportamento anómalo que realicen os participantes nos mercados que tales operadores xestionan. Estes operadores deberán remitir informes sobre posibles condutas sospeitosas o antes posible, tras a súa detección, á Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia para a súa valoración.

4. Os custos en que incorran o operador do sistema e o operador do mercado derivados do deseño, desenvolvemento, implantación, actualización e xestión dos mecanismos previstos nesta circular serán tidos en conta na metodoloxía de retribución destes operadores a que fai referencia o artigo 7.1.i) da Lei 3/2013, do 4 de xuño, e o artigo 14.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e serán recoñecidos, sempre que sexan considerados razoables, eficaces e proporcionados, pola Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.

CAPÍTULO II

Xestión das conxestións no longo prazo para as interconexións de España-Francia e España-Portugal

Artigo 6. *Asignación da capacidade nas interconexións no longo prazo.*

No horizonte de longo prazo, a asignación de capacidade e a resolución de conxestións nas interconexións España-Francia e España-Portugal realizarase a través da asignación de dereitos de capacidade mediante poxas explícitas, de acordo coa metodoloxía e na plataforma única previstas no Regulamento (UE) 2016/1719.

Artigo 7. *Mecanismo de poxas explícitas de asignación da capacidade no longo prazo.*

O mecanismo de poxas explícitas seguirá o seguinte proceso:

1. O operador do sistema calculará a capacidade de intercambio das interconexións, segundo o establecido no artigo 9 do Regulamento (UE) 2016/1719, en coordinación cos operadores do sistema portugués e francés pertencentes á rexión suroeste de Europa (*South West Europe-SWE*) definida ao abeiro do artigo 15 do Regulamento (UE) 2015/1222. O operador do sistema terá en conta a metodoloxía rexional de cálculo da capacidade de intercambio prevista no artigo 10 do Regulamento (UE) 2016/1719, así como as metodoloxías aprobadas por todos os reguladores de provisión de datos de xeración e consumo e do modelo de rede común, de acordo co previsto nos artigos 17 e 18 do dito regulamento.

2. A distribución da capacidade de intercambio entre os diferentes procesos e entre os distintos ámbitos temporais de longo prazo realizarase de acordo coa metodoloxía prevista no artigo 16 do Regulamento (UE) 2016/1719, evitando que a asignación total de capacidade dea lugar a un saldo neto de programas de intercambio que supere a capacidade prevista no correspondente sentido de fluxo de enerxía na interconexión e período de programación.

3. O tipo de dereito de longo prazo, os horizontes temporais e a forma do produto ofrecido en cada interconexión serán os recollidos no deseño rexional dos dereitos de capacidade de longo prazo, previsto no artigo 31 do Regulamento (UE) 2016/1719.

4. As poxas explícitas executaranse de acordo co previsto nas regras europeas harmonizadas de asignación de capacidade de longo prazo (regras HAR- *Harmonized Allocation Rules*) previstas no artigo 51 do Regulamento (UE) 2016/1719 e, se for tamén de aplicación, no anexo correspondente á rexión SWE. As ditas poxas terán lugar na plataforma única europea [*Single Allocation Platform (SAP)*] prevista no artigo 48 do dito regulamento. A repartición de custos derivados do establecemento, desenvolvemento e operación da plataforma establecerase de acordo coa metodoloxía prevista no artigo 59 do mencionado regulamento.

5. O operador do sistema poderá reducir os dereitos de transmisión a longo prazo para garantir que o funcionamento se mantéña dentro dos límites de seguridade operativa antes do prazo de firmeza diario, compensando os titulares deles segundo o artigo 53 do Regulamento (UE) 2016/1719.

6. En caso de imposibilidade de aplicar as regras anteriores, aplicarase un procedemento de continxencia, segundo o previsto no artigo 42 do Regulamento (UE) 2016/1719.

7. Os ingresos procedentes destas poxas correspondentes á interconexión España-Francia e España-Portugal terán a consideración de «rendas de conxestión».

8. O operador do sistema aplicará a metodoloxía para a distribución das rendas de conxestión derivadas das poxas de asignación de dereitos de capacidade de longo prazo, prevista no artigo 57 do Regulamento (UE) 2016/1719.

CAPÍTULO III

Mercados a prazo non organizados

Artigo 8. *Contratos bilaterais físicos.*

1. Os participantes no mercado grosista de electricidade poderán formalizar contratos bilaterais con entrega física de subministración de enerxía eléctrica. Os suxeitos que formalicen estes contratos deberán cumprir coas obrigacións previstas para o resto de suxeitos nas metodoloxías e condicións a que se refire o artigo 23, para a súa participación nos mercados de produción de enerxía eléctrica.

2. As cantidades contratadas de enerxía eléctrica, así como a nominación afectada ás ditas cantidades, deberán ser comunicadas polas partes ao operador do sistema, indicando de forma detallada os períodos temporais en que o contrato debe ser executado e os puntos de subministración e consumo, para efectos da súa consideración na operación do sistema.

CAPÍTULO IV

Mercado diario de electricidade e xestión das conexións no ámbito diario para as interconexións España-Francia e España-Portugal

Artigo 9. *Mercado diario e acoplamento de mercados para a utilización da capacidade entre España e Francia e entre España e Portugal.*

1. O mercado diario é aquel no cal se establecen as transaccións de adquisición e venda de enerxía eléctrica con entrega física para o día seguinte para cada período de programación.

2. A utilización da capacidade física para o día seguinte entre España e Francia e entre España e Portugal, unha vez considerada a capacidade de longo prazo asignada e cuxo uso fose nominado, arbitrase a través do mecanismo de acoplamento de mercados diarios, segundo o previsto no capítulo 5 do Regulamento (UE) 2015/1222.

3. En caso de imposibilidade de aplicar o mecanismo de acoplamento de mercados, aplicarase un procedemento de continxencia, segundo o previsto no artigo 44 do Regulamento (UE) 2015/1222.

4. Os ingresos obtidos como resultado da asignación da capacidade no mercado diario na interconexión España-Francia e España-Portugal terán a consideración de «rendas de conexión».

5. O operador do sistema e o operador do mercado aplicarán a metodoloxía para a distribución das rendas de conexión derivadas do acoplamento do mercado diario, segundo o previsto no artigo 73 do Regulamento (UE) 2015/1222.

Artigo 10. *Acoplamento do mercado diario europeo.*

O mecanismo de acoplamento do mercado diario europeo seguirá o seguinte proceso:

1. O operador do sistema calculará a capacidade de intercambio de cada interconexión, segundo o establecido no artigo 14 do Regulamento (UE) 2015/1222, en coordinación cos operadores dos sistemas portugués e francés pertencentes á rexión suroeste de Europa (*South-West Europe-SWE*, de acordo co seu artigo 15). Para iso, o operador do sistema terá en conta a metodoloxía rexional de cálculo de capacidade de intercambio prevista no artigo 20 do mencionado regulamento, así como as metodoloxías de provisión de datos de xeración e consumo e do modelo de rede común, aprobadas por todos os reguladores de acordo co previsto nos artigos 16 e 17 do dito regulamento.

2. Antes de cada sesión do mercado, o operador do sistema, en colaboración cos seus homólogos francés e portugués, poñerá á disposición do operador do mercado e publicará a información relativa á capacidade de intercambio dispoñible en cada unha das

interconexións, en cada un dos dous sentidos de fluxo, importador e exportador, para a súa consideración no proceso de emparellamento de ofertas correspondente.

3. Así mesmo, o operador do sistema poñerá á disposición do operador do mercado, se é o caso, os dereitos físicos de capacidade das poxas explícitas cuxo uso se fixese efectivo, así como os contratos bilaterais existentes, para a súa consideración no proceso de determinación da capacidade de intercambio ofrecida no emparellamento do mercado diario.

4. A capacidade de intercambio calculada polo operador do sistema será declarada firme no prazo previsto na metodoloxía desenvolvida ao abeiro do artigo 69 do Regulamento (UE) 2015/1222.

5. O operador do mercado, en coordinación co resto de operadores do mercado, terá en conta, á hora de realizar o emparellamento do mercado, o previsto no Plan de funcións conxuntas dos operadores de acoplamento de mercado, no algoritmo de acoplamento de mercados, no procedemento de continxencia, na definición de produtos negociables e nos límites de prezos do mercado, segundo o indicado nos artigos 7, 36, 37, 40, e 41 do Regulamento (UE) 2015/1222.

6. Se existir unha redución de capacidade de intercambio con posterioridade á hora na que a capacidade de intercambio é declarada firme, a capacidade efectivamente asignada nos procesos do mercado terá a consideración de firme e será garantida polo operador do sistema, en coordinación cos seus homólogos portugués e francés, de acordo coa metodoloxía desenvolvida ao abeiro do artigo 35 do Regulamento (UE) 2015/1222.

7. As ofertas de compra e de venda de enerxía que sexan programadas no proceso de acoplamento de mercados serán liquidadas ao prezo marxinal resultante do emparellamento de ofertas na dita sesión, para o correspondente período de programación na zona española ou ben naqueloutra zona de oferta onde fose presentada a dita oferta de compra ou venda de enerxía.

8. O programa de intercambio a través de cada interconexión resultante do proceso de acoplamento dos mercados diarios será fixado de acordo coa metodoloxía desenvolvida ao abeiro do artigo 43 do Regulamento (UE) 2015/1222.

9. A liquidación do mercado grosista de electricidade nas zonas española e portuguesa e do mercado organizado de Francia resultante do emparellamento de ofertas, tras a aplicación do proceso de acoplamento dos mercados diarios, dará lugar a uns ingresos iguais en cada hora ao produto da diferenza de prezos, en valor absoluto, entre os mercados que comparten a correspondente interconexión pola capacidade de intercambio efectivamente asignada no proceso de acoplamento dos mercados diarios. Estes ingresos consideraranse «rendas de conxestión» e serán xestionados segundo o previsto no artigo 68, puntos 7 e 8, do Regulamento (UE) 2015/1222.

10. O operador do mercado realizará a liquidación dos intercambios derivados das transaccións no mercado diario europeo para a interconexión España-Portugal e España-Francia. Neste último caso, a liquidación realizarase en coordinación coa entidade ou entidades designadas en Francia, ou terceiras partes habilitadas por estas últimas.

11. Os cobramentos e pagamentos correspondentes á liquidación do fluxo de enerxía na interconexión entre España e Francia e da renda de conxestión que se xere nela realizaranse mediante a aplicación do procedemento acordado no ámbito rexional correspondente entre o operador do mercado ibérico e os seus homólogos en Francia, ou terceira parte habilitada por estes, segundo o previsto no artigo 77.2 do Regulamento (UE) 2015/1222. O custo asignado ao operador do mercado ibérico, así como calquera diferenza económica que se puidese producir como consecuencia da liquidación da enerxía intercambiada por aplicación do acoplamento de mercados entre España e Francia, financiarase con cargo ás rendas de conxestión correspondentes ao sistema eléctrico español.

CAPÍTULO V

Mercado intradiario de electricidade e xestión das conxestións no ámbito intradiario para as interconexións de España-Francia e España-PortugalArtigo 11. *Mercado intradiario.*

1. O mercado intradiario é un mercado continuo complementado con poxas.
2. A utilización da capacidade física no mercado intradiario arbitrase a través do mecanismo de acoplamento de mercados con contratación continua previsto no capítulo 6 do Regulamento (UE) 2015/1222, chamado mercado intradiario continuo europeo e a través de poxas paneuropeas, de acordo co mecanismo de fixación do prezo da capacidade de intercambio no horizonte temporal do mercado intradiario que reflicta a conxestión en caso de escaseza de capacidade, segundo o previsto no artigo 55 do Regulamento (UE) 2015/1222.
3. Adicionalmente, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, en coordinación coas autoridades reguladoras involucradas, poderá aprobar mediante resolución a utilización de poxas rexionais intradiarias complementarias, segundo o previsto no artigo 63 do Regulamento (UE) 2015/1222. O deseño das ditas poxas será tal que permita o seu funcionamento combinado co acoplamento único intradiario de contratación continua e se cumpran os requisitos previstos no punto 4 do mencionado artigo 63.
4. A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia revisará, en coordinación coas autoridades reguladoras involucradas, o modelo adoptado en relación coas ditas poxas rexionais e a súa compatibilidade co modelo de acoplamento único intradiario e as poxas paneuropeas.
5. Os ingresos obtidos como resultado da asignación de capacidade no mercado intradiario na interconexión España-Francia e España-Portugal terán a consideración de «rendas de conxestión».
6. O operador do sistema e o operador do mercado aplicarán a metodoloxía para a distribución das rendas de conxestión derivadas do acoplamento do mercado intradiario, segundo o previsto no artigo 73 do Regulamento (UE) 2015/1222.

Artigo 12. *Acoplamento do mercado intradiario continuo europeo.*

O mecanismo de acoplamento do mercado intradiario continuo europeo seguirá o seguinte proceso:

1. O operador do sistema calculará a capacidade de intercambio de cada interconexión, segundo o establecido no artigo 14 do Regulamento (UE) 2015/1222, en coordinación cos operadores dos sistemas portugués e francés pertencentes á rexión SWE, definida ao abeiro do artigo 15 do Regulamento (UE) 2015/1222. Para iso, o operador do sistema terá en conta a metodoloxía rexional de cálculo de capacidade de intercambio prevista no artigo 20 do mencionado regulamento, así como as metodoloxías aprobadas por todos os reguladores de provisión de datos de xeración e consumo e do modelo de rede común, de acordo co previsto nos artigos 16 e 17 do dito regulamento.
2. O operador do sistema, en colaboración cos seus homólogos portugués e francés, enviará á plataforma europea de contratación intradiaria continua a información relativa á capacidade de intercambio dispoñible e actualizaraa sempre que se modifique. Así mesmo, enviará, tras o proceso de acoplamento de mercados no horizonte diario e, se é o caso, tras as poxas implícitas intradiarias de ámbito rexional, os programas de intercambio na interconexión entre España e Portugal e entre España e Francia en cada un dos sentidos de fluxo, importador e exportador, para a súa consideración neste proceso.
3. O operador do mercado, en coordinación co resto de operadores do mercado, terá en conta, á hora de xestionar a contratación continua intradiaria, a capacidade de intercambio dispoñible e os programas de intercambio nas distintas interconexións enviada polos operadores do sistema, na plataforma europea de contratación intradiaria continua, a cal garantizará, en todo momento, que o saldo neto dos programas de intercambio non

supere a capacidade prevista na correspondente interconexión, sentido de fluxo de enerxía e período de programación, de acordo co previsto no Plan de funcións conxuntas dos operadores de mercado, co algoritmo de contratación continua, coa metodoloxía de continxencia, coa definición de produtos negociables e cos límites de prezos do mercado, segundo o indicado nos artigos 7, 36, 37, 53 e 54 do Regulamento (UE) 2015/1222.

4. As ofertas de compra e de venda de enerxía que sexan contratadas na plataforma europea de contratación intradiaria continua serán liquidadas ao prezo de cada unha das transaccións que resulten do emparellamento das ditas ofertas de compra e venda.

5. O programa resultante pola interconexión será fixado de acordo coa metodoloxía desenvolvida ao abeiro do artigo 56 do Regulamento (UE) 2015/1222.

6. O operador do mercado realizará a liquidación dos intercambios derivados das transaccións no mercado intradiario continuo europeo para a interconexión España-Portugal e España-Francia. Neste último caso, a liquidación realizarase en coordinación cos operadores do mercado responsables da liquidación segundo o procedemento acordado, ou terceiras partes habilitadas por estes últimos, segundo o previsto no artigo 77.2 do Regulamento (UE) 2015/1222.

7. Os cobramentos e pagamentos correspondentes á liquidación do fluxo de enerxía na interconexión entre España e Francia que se xere nela realizaranse mediante a aplicación do procedemento acordado no ámbito rexional correspondente entre o operador do mercado e os outros operadores do mercado europeos responsables da liquidación, ou os representantes destes, segundo o previsto no artigo 77.2 do Regulamento (UE) 2015/1222. O custo asignado ao operador do mercado, así como calquera diferenza económica que se puiden producir no mercado intradiario como consecuencia da liquidación da enerxía intercambiada ou por incidencias que provoquen descadramentos de programa, financiarase con cargo a cada unha das rendas de conxestión correspondentes ao sistema eléctrico español, segundo corresponda.

8. Se existir unha redución de capacidade de intercambio con respecto á asignada nos procesos de emparellamento, esta última terá a consideración de firme e será garantida polo operador do sistema, en coordinación cos operadores dos sistemas eléctricos portugués e francés, de acordo coa metodoloxía desenvolvida ao abeiro do artigo 35 do Regulamento (UE) 2015/1222.

Artigo 13. *Acoplamento de mercados no ámbito intradiario a través de poxas rexionais complementarias.*

O mecanismo de poxas rexionais complementarias para a interconexión España-Portugal previsto no artigo 63 do Regulamento (UE) 2015/1222 seguirá o seguinte proceso:

1. O operador do sistema calculará a capacidade de intercambio da interconexión, segundo o establecido no artigo 14 do Regulamento (UE) 2015/1222, en coordinación co operador do sistema portugués pertencente á rexión SWE, definida de acordo co artigo 15 do Regulamento (UE) 2015/1222. Para iso, o operador do sistema terá en conta a metodoloxía rexional de cálculo de capacidade de intercambio prevista no artigo 20 do mencionado regulamento, así como as metodoloxías, aprobadas por todos os reguladores, de provisión de datos de xeración e consumo e do modelo de rede común, de acordo co previsto nos artigos 16 e 17 do dito regulamento.

2. Antes de cada poxa, o operador do sistema, en colaboración co seu homólogo portugués, poñerá á disposición do operador do mercado a información relativa á capacidade de intercambio dispoñible na interconexión en cada un dos dous sentidos de fluxo, importador e exportador, para a súa consideración no proceso de emparellamento de ofertas correspondente. O operador do mercado terá pola súa vez en conta o programa de intercambio resultante das asignacións ocorridas con anterioridade a cada poxa e garantirá en todo momento que o saldo neto dos programas de intercambio non supere a capacidade prevista na interconexión, en cada un dos sentidos de fluxo de enerxía e período de programación.

3. As ofertas de compra e de venda de enerxía que sexan programadas nas poxas serán liquidadas ao prezo marxinal resultante do emparellamento de ofertas en cada sesión, para o correspondente período de programación na zona española ou ben naqueloutra zona de oferta onde fose presentada a dita oferta de compra ou venda de enerxía.

4. A liquidación do mercado grosista de electricidade, tras a aplicación do proceso de poxa, dará lugar a uns ingresos iguais en cada hora ao produto da diferenza de prezos, en valor absoluto, entre as zonas de prezo que comparten a correspondente interconexión pola capacidade de intercambio efectivamente asignada no emparellamento. Estes ingresos consideraranse «renda da conxestión» e serán xestionados segundo o previsto nos puntos 7 e 8 do artigo 68 do Regulamento (UE) 2015/1222.

5. O operador do mercado realizará a liquidación dos intercambios derivados das transaccións nas poxas intradiarias para a interconexión España-Portugal.

6. Se existir unha redución de capacidade de intercambio con respecto á asignada nos procesos de emparellamento, esta última terá a consideración de firme e será garantida polo operador do sistema, en coordinación co seu homólogo portugués.

7. O operador do mercado comunicará ao operador do sistema a capacidade asignada como resultado de cada poxa rexional. O operador do sistema, en coordinación co seu homólogo portugués, facilitará a dita información á plataforma de contratación intradiaria continua, para a súa consideración para o mercado intradiario continuo.

CAPÍTULO VI

Xestión das interconexións con terceiros países

Artigo 14. *Xestión das interconexións con terceiros países.*

1. O operador do sistema poñerá á disposición do operador do mercado, cando menos unha semana antes da apertura do mercado diario, a capacidade máxima de importación e exportación con cada unha das interconexións internacionais non comunitarias para cada período de programación.

2. O operador do sistema fará públicas as capacidades de intercambio previstas para cada sentido de fluxo de enerxía en cada interconexión internacional non intracomunitaria, e para cada período de programación.

3. A participación de suxeitos, sempre que supoña un fluxo de enerxía eléctrica a través das interconexións internacionais de España con terceiros países e se actúe no marco da autorización administrativa prevista no artigo 11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, relativa aos intercambios de enerxía eléctrica a través das interconexións con terceiros países, será comunicada á Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia e aos operadores do sistema e do mercado.

4. O operador do sistema recibirá dos suxeitos do mercado autorizados para a realización de intercambios internacionais de enerxía a través de cada unha destas interconexións as comunicacións de execución diaria, con detalle por período de programación, dos contratos bilaterais con entrega física en uso das capacidades de intercambio de enerxía destas interconexións internacionais. Esta comunicación dos suxeitos ao operador do sistema realizarase o día anterior ao da subministración, con respecto dos prazos de tempo e mediante os medios de envío de información que para estes efectos se establezan nos procedementos de operación aplicables.

Artigo 15. *Xestión da interconexión España-Marrocos no horizonte diario.*

A xestión da capacidade de intercambio na interconexión con Marrocos realizarase mediante a aplicación do seguinte procedemento:

1. Con anterioridade ao peche do mercado diario, e en función do volume comunicado total de enerxía de execución de contratos bilaterais físicos a través da interconexión co

sistema eléctrico marroquí, o operador do sistema determinará o valor máximo de capacidade dispoñible para transaccións de mercado en cada un dos dous sentidos de fluxo de enerxía, e para cada un dos períodos de programación do día seguinte. Este valor deberá ser maior ou, no límite, igual ao 50 % da capacidade de intercambio publicada polo operador do sistema para ese mesmo período de programación e sentido de fluxo de enerxía.

2. Antes de cada sesión do mercado, o operador do sistema poñerá á disposición do operador do mercado e publicará a información relativa á capacidade de intercambio dispoñible na interconexión co sistema marroquí, en cada un dos dous sentidos de fluxo, importador e exportador, para a súa consideración no proceso de emparellamento de ofertas correspondente.

3. No proceso de emparellamento de ofertas do mercado de electricidade asignaranse as ofertas mediante o algoritmo de emparellamento, respectando o valor máximo de capacidade dispoñible para transaccións de mercado en cada un dos dous sentidos de fluxo de enerxía na interconexión.

4. En caso de que o saldo das ofertas emparelladas no mercado diario en cada interconexión internacional non intracomunitaria sexa inferior ao valor máximo da correspondente capacidade de intercambio dispoñible para as transaccións de mercado, a capacidade non ocupada poderá ser utilizada para a aceptación de contratos bilaterais con entrega física a través da dita interconexión, cando estas superasen o 50% da capacidade de intercambio publicada para ese período de programación, no sentido de fluxo de enerxía correspondente, sempre con respecto dos valores de capacidade de intercambio calculados e publicados polo operador do sistema.

5. No caso de que o conxunto de comunicacións de execución diaria de contratos bilaterais con entrega física a través da dita interconexión, recibido polo operador do sistema, supere o valor da capacidade de intercambio dispoñible no correspondente período de programación e sentido de fluxo de enerxía, unha vez descontada a capacidade ocupada polo conxunto de ofertas emparelladas na dita sesión do mercado, o operador do sistema adxudicará a capacidade dispoñible na interconexión aos contratos bilaterais con entrega física, utilizando para iso as ofertas específicas para a asignación de capacidade, expresadas en €/MW, que fosen presentadas ao operador do sistema polos titulares destes contratos bilaterais con entrega física, xunto á comunicación de execución diaria destes.

6. Neste caso, a capacidade será asignada aos contratos bilaterais con entrega física comunicados, a partir da oferta de maior prezo ata alcanzar aquela que complete a citada capacidade. O prezo da última oferta asignada en cada período de programación e sentido de fluxo de enerxía establecerá o prezo marxinal da asignación de capacidade no período de programación correspondente, prezo que será utilizado polo operador do sistema para a liquidación da asignación de capacidade de intercambio aos contratos bilaterais con entrega física mediante este procedemento de poxa competitiva.

7. A asignación de dereitos de uso de capacidade de intercambio aos contratos bilaterais con entrega física neste proceso de poxa xerará unha obriga de pagamento firme para o suxeito adxudicatario que será en función do prezo resultante na poxa de asignación e dos dereitos de uso da capacidade de intercambio asignados nese mesmo sentido de fluxo de enerxía. Non existirá pagamento pola asignación de capacidade naqueles casos nos cales o total de solicitudes de contratos bilaterais con entrega física non chegue a superar a capacidade ofrecida na dita poxa no mesmo sentido de fluxo de enerxía.

Artigo 16. *Xestión da interconexión España-Marrocos no horizonte intradiario.*

1. O operador do sistema poñerá á disposición do operador do mercado a actualización da información relativa á capacidade máxima de importación e de exportación dispoñible na interconexión España-Marrocos con posterioridade ao mercado diario, para a súa consideración no proceso de emparellamento de ofertas das poxas rexionais complementarias.

2. No proceso de emparellamento de ofertas do mercado intradiario de poxas rexionais complementarias asignaranse estas mediante o algoritmo de emparellamento destinado para tal efecto, atendendo en cada período de programación á orde de mérito das ofertas presentadas na dita sesión e respectando o valor máximo de capacidade dispoñible en cada un dos dous sentidos de fluxo de enerxía na interconexión.

Artigo 17. *Xestión da interconexión España-Andorra.*

A xestión da capacidade de intercambio entre España e Andorra realizarase considerando o sistema eléctrico andorrano como parte integrada na zona de prezo española, respectando, en todo momento, que o programa de intercambio resultante non supere o valor da capacidade de intercambio máxima admisible comunicada polo operador do sistema para o período correspondente.

Artigo 18. *Liquidación dos procesos de xestión de conxestións nas interconexións internacionais non intracomunitarias.*

Os ingresos que deriven, se é o caso, destes mecanismos correspondentes ás interconexións internacionais non intracomunitarias destinaranse integramente ao sistema eléctrico español.

CAPÍTULO VII

Servizos de balance do sistema eléctrico e resolución de restricións técnicas

Artigo 19. *Mercados de balance e resolución de restricións técnicas.*

O desenvolvemento dos mercados de balance e a resolución das restricións técnicas que xurdan axustaranse ás seguintes prescricións:

1. A partir do resultado dos mercados e da contratación bilateral de enerxía con entrega física, o operador do sistema, co obxecto de garantir a seguridade da subministración, determinará as restricións técnicas internas que poidan afectar a execución do programa previsto, e levará a cabo as actuacións precisas para evitalas.

2. O operador do sistema será responsable da xestión dos mercados de servizos de balance prestados polos provedores destes servizos para garantir o adecuado equilibrio entre a xeración e a demanda, e a seguridade e a calidade da subministración eléctrica. O provedor de servizos de balance é o participante que, estando previamente habilitado polo operador do sistema, subministra enerxía de balance e achega reserva para o balance ao operador do sistema.

3. Os provedores de servizos de balance deberán estar habilitados para presentar ofertas de enerxía de balance e de reserva de balance de acordo co previsto nos artigos 159 e 162 do Regulamento (UE) 2017/1485, e deberán cumprir as condicións previstas nas metodoloxías a que se refire o artigo 18 do Regulamento (UE) 2017/2195. O proceso de habilitación deberá asegurar a participación non discriminatoria nestes servizos de todos os suxeitos do mercado.

4. Todo provedor de servizos de balance terá dereito a presentar ao operador do sistema as ofertas de enerxía de balance correspondentes a produtos estándar e/ou produtos específicos, segundo o previsto nos artigos 25 e 26 do Regulamento (UE) 2017/2195.

5. Tras a aprobación dos marcos de aplicación das plataformas europeas para o intercambio de enerxías de balance previstas nos artigos 19, 20 e 21 do Regulamento (UE) 2017/2195, o operador do sistema poderá elaborar unha proposta para definir e utilizar produtos específicos de enerxía de balance e de reserva de balance.

O operador do sistema utilizará as plataformas europeas para o intercambio das enerxías de balance procedentes de reservas de substitución, de reservas de recuperación da frecuencia con activación manual, de reservas de recuperación da frecuencia con

activación automática e de compensación de desequilibrios, segundo se definen nos artigos 19, 20, 21 e 22 do Regulamento (UE) 2017/2195, esforzándose en cubrir as súas necesidades de enerxías de balance a partir delas.

6. Os prezos das enerxías de balance e da capacidade da interconexión asignada para o intercambio de enerxías de balance que resulten da activación de ofertas determinaranse de acordo co previsto no artigo 30 do Regulamento (UE) 2017/2195.

7. O operador do sistema liquidará os volumes activados de enerxía de balance, calculados conforme o disposto no artigo 45 do Regulamento (UE) 2017/2195, cos provedores de servizos de balance correspondentes.

O operador do sistema liquidará con outros operadores do sistema os intercambios de enerxía que deriven destes mercados, incluíndo, se é o caso, as rendas de conxestión, segundo o disposto, entre outros, nos artigos 50 e 51 do Regulamento (UE) 2017/2195 e nas metodoloxías de desenvolvemento.

8. En tempo real, cada suxeito de liquidación responsable do balance esforzarse por lograr o balance ou contribuír a que o sistema eléctrico estea en equilibrio, segundo as condicións relativas ao sistema de balance previstas no artigo 18 do Regulamento 2017/2195.

9. O operador do sistema liquidará a cada suxeito de liquidación responsable do balance, para cada período de liquidación dos desvíos, o prezo correspondente dos desvíos, segundo o disposto nos artigos 49, 52, 53, 54 e 55 do Regulamento (UE) 2017/2195.

10. Cada suxeito de liquidación responsable do balance responderá financeiramente dos desvíos que serán liquidados polo operador do sistema, e deberá cumprir coas condicións previstas no artigo 18 do Regulamento (UE) 2017/2195.

11. A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia poderá establecer mediante resolución as consecuencias en caso de incumprimento das condicións aplicables a un suxeito de liquidación responsable de balance, segundo se prevé no artigo 18.6.i) do Regulamento (UE) 2017/2195. Entre as ditas consecuencias, incluírase a suspensión temporal do suxeito como participante do mercado, que poderá acordar a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia como medida provisional, no marco dos procedementos sancionadores que tramite a partir da denuncia que reciba dos operadores do sistema e do mercado, ou cando teña coñecemento dos feitos por outras vías.

Artigo 20. *Firmeza e seguridade dos intercambios internacionais.*

1. Salvo en situacións de forza maior, segundo se definen estas no artigo 2 do Regulamento (UE) 2015/1222, o operador do sistema garantirá, en coordinación cos seus homólogos portugués e francés, a firmeza dos programas de intercambios internacionais de enerxía que adquirisen a consideración de firmes.

2. En caso de que existise unha redución da capacidade de intercambio con afectación a programas de intercambio de enerxía que teñan a consideración de firmes, o operador do sistema garantirá, de forma coordinada co operador do correspondente sistema eléctrico veciño, salvo en caso de forza maior, a firmeza dos ditos programas de intercambio, de acordo coa metodoloxía desenvolvida ao abeiro do artigo 35 do Regulamento (UE) 2015/1222.

3. Naqueles casos nos que a firmeza dos programas de intercambios internacionais de enerxía sexa garantida mediante accións coordinadas de balance, o custo das ditas accións obterase da diferenza entre os custos e os ingresos nos respectivos sistemas eléctricos derivados dos desvíos respecto de programas asociados á correspondente acción coordinada de balance. O valor de custo neto resultante repartirase entre os sistemas eléctricos afectados de acordo coa metodoloxía desenvolvida ao abeiro do artigo 74 do Regulamento (UE) 2015/1222.

CAPÍTULO VIII

Xestión da operación do sistema

Artigo 21. *Xestión da operación do sistema.*

Co obxecto de garantir a seguridade da operación do sistema, o operador do sistema aplicará os requisitos comúns establecidos a nivel europeo segundo o Regulamento (UE) 2017/1485. En particular:

1. O operador do sistema deberá informar a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia sobre o bloque de control frecuencia-potencia no cal o sistema eléctrico peninsular español se encontra encadrado. A determinación de bloques de control frecuencia-potencia por zona síncrona adoptarase segundo o disposto no artigo 141(2) do Regulamento (UE) 2017/1485.

2. O operador do sistema, de maneira acordada cos xestores da rede de distribución, aplicará os requisitos organizativos e considerará as funcións e responsabilidades relacionadas co intercambio de datos relativos á seguridade do sistema entre instalacións de xeración e demanda e xestores da rede que se determinen segundo o disposto no artigo 40.6 do Regulamento (UE) 2017/1485.

3. Co obxecto de estandarizar as análises da seguridade da operación e determinar a relevancia das instalacións para a coordinación de indispoñibilidades, o operador do sistema coordinarase co resto de operadores do sistema europeo segundo o disposto nos artigos 75 e 84 do Regulamento (UE) 2017/1485. As disposicións comúns para a coordinación de análises rexionais de seguridade a nivel de rexión de cálculo de capacidade serán determinadas segundo o disposto no artigo 76 do Regulamento (UE) 2017/1485.

4. En caso de ser necesario, o operador do sistema requirirá os criterios de inercia mínima a nivel de área síncrona segundo o disposto no artigo 39.3.b) do Regulamento (UE) 2017/1485.

5. O operador do sistema aplicará os procesos necesarios para a elaboración do modelo de rede común, segundo o disposto nos artigos 67.1 e 70 do Regulamento (UE) 2017/1485.

6. Con vistas a harmonizar distintos aspectos operacionais, o operador do sistema deberá seguir os acordos operativos da zona síncrona, que serán desenvolvidos segundo o disposto no artigo 118 do Regulamento (UE) 2017/1485. Para o bloque de control frecuencia-potencia, as condicións incluídas nos acordos operativos de bloque frecuencia-potencia realizaranse segundo o disposto no artigo 119 do Regulamento (UE) 2017/1485.

7. Cando os valores calculados para o período dun ano natural, respecto dos parámetros obxectivo da calidade da frecuencia ou os parámetros obxectivo do erro de control da recuperación da frecuencia, se desvíen dos obxectivos establecidos para a zona síncrona ou para o bloque de control frecuencia-potencia, o operador do sistema coordinarase cos operadores da zona síncrona relevante ou do bloque de control frecuencia-potencia relevante para establecer medidas de mitigación por zona síncrona ou control de frecuencia-potencia, segundo o disposto no artigo 138 do Regulamento (UE) 2017/1485.

CAPÍTULO IX

Emerxencia e reposición do servizo eléctrico

Artigo 22. *Emerxencia e reposición do servizo.*

Co obxecto de garantir a continuidade das transaccións de enerxía eléctrica durante as fases de emerxencia e reposición do sistema, e de definir a suspensión do mercado cando sexa necesario, o operador do sistema e o operador do mercado deberán seguir os criterios recollidos a nivel europeo no Regulamento (UE) 2017/2196. En particular:

1. O operador do sistema, en coordinación co operador do mercado e aqueles suxeitos previstos no artigo 35 do Regulamento (UE) 2017/2196, poderán suspender

temporalmente as actividades do mercado conforme as regras de suspensión elaboradas segundo o disposto no artigo 36 do mencionado regulamento.

2. O operador do sistema, en coordinación co operador do mercado e aqueles suxeitos previstos no artigo 37 do Regulamento (UE) 2017/2196, iniciará o procedemento de restablecemento das actividades de mercado suspendidas conforme as regras de restablecemento elaboradas segundo o disposto no mencionado regulamento.

3. A liquidación de desvíos e de enerxías de balance en caso de suspensión das actividades de mercado será determinada segundo o disposto no artigo 39.1 do Regulamento (UE) 2017/2196.

CAPÍTULO X

Aprobación de metodoloxías, condicións, regras de funcionamento dos mercados e procedementos de operación e proxectos de demostración

Artigo 23. Procedemento de aprobación.

1. A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia aprobará mediante resolución aquelas metodoloxías adoptadas no ámbito de coordinación dos reguladores europeos cuxa tramitación estea prevista na normativa europea, segundo o procedemento previsto nos regulamentos de aplicación, salvo que os ditos regulamentos prevegan unha metodoloxía cuxo desenvolvemento se realice a nivel nacional, suposto no cal resultará de aplicación o previsto no punto seguinte.

2. Cando, no marco das competencias asignadas á Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, sexa necesario aprobar algunha previsión relativa ao mercado grosista de electricidade ou á xestión da seguridade do sistema cuxo proceso de tramitación non estea recollido na normativa europea ou que sexa de ámbito nacional, ou cando sexa necesario aprobar especificacións de detalle das metodoloxías previstas nesta circular, aplicarase o seguinte procedemento:

a) Os operadores deberán presentar á Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia as propostas necesarias para a implementación das metodoloxías e condicións.

b) Os operadores, baixo a supervisión da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, facilitarán a participación dos suxeitos interesados no desenvolvemento das propostas que se efectúen no marco desta circular, desde o comezo da súa elaboración, mediante grupos de traballo. Entre as partes interesadas, deberá contarse cos distribuidores, xeradores, comercializadores e representantes dos consumidores.

c) Os operadores consultarán os suxeitos interesados sobre as súas propostas, durante un período non inferior a un mes, salvo que un prazo diferente estea debidamente xustificado por razóns de urxencia.

d) Os operadores do mercado e do sistema deberán ter en conta os puntos de vista dos suxeitos interesados resultantes das consultas e dos procesos de participación, antes da remisión das súas propostas ao regulador para a súa aprobación. Deberá incluírse na dita remisión unha memoria xustificativa debidamente razoada da inclusión ou non dos puntos de vista resultantes da consulta a que se refire o punto anterior; así mesmo, a memoria deberá xustificar as solucións previstas e analizar os seus posibles impactos. Os operadores deberán publicar tanto a proposta presentada como as ditas xustificacións na súa páxina web.

e) No que caso de que a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia requira unha modificación das propostas presentadas de conformidade cos puntos anteriores, os operadores presentarán, no prazo de dous meses desde o requirimento, unha nova proposta para a súa aprobación, salvo que un prazo diferente estea debidamente xustificado por razóns de urxencia.

f) No caso de que as propostas dos operadores non reúnan as condicións necesarias para a súa aprobación, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia poderá

iniciar un procedemento para efectos de elaborar unha nova proposta contando coa participación dos distintos axentes involucrados.

g) As propostas serán remitidas ao Ministerio para a Transición Ecolóxica para que, no marco das súas competencias, poida emitir informe nos termos previstos no artigo 80.4 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.

h) As metodoloxías e condicións a que se refire este punto serán aprobadas mediante resolución da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, logo de trámite de audiencia. En particular, as especificacións de detalle das metodoloxías previstas nos capítulos do II ao IX serán consideradas regras de funcionamento dos mercados diario e intradiario de electricidade, e procedementos de operación.

As resolucións que aprobe a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia publicaranse no «Boletín Oficial del Estado» de acordo co establecido no artigo 7.1, último parágrafo, e artigo 7.38, da Lei 3/2013, do 4 de xuño.

i) Os operadores deberán propoñer, de oficio ou por instancia da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, aquelas modificacións das metodoloxías e condicións vixentes que permitan un mellor funcionamento dos mercados de produción de electricidade, así como a súa adecuación á normativa comunitaria. As ditas modificacións deberán seguir o procedemento de tramitación previsto neste artigo.

3. Sen prexuízo do establecido no parágrafo segundo da letra h) do punto anterior, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia publicará na súa páxina web as resolucións aprobadas en virtude do presente artigo que se encontren en vigor, xunto coas metodoloxías que se aproben no ámbito europeo, estruturadas por materias, co fin de facilitar o coñecemento da regulación aplicable no relativo ao funcionamento do mercado grosista de electricidade e á xestión da operación do sistema.

Artigo 24. *Proxectos de demostración regulatorios.*

A Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia aprobará mediante resolución as condicións e requisitos para a execución daqueles proxectos de demostración que poidan contribuír á mellora do funcionamento do mercado grosista de electricidade e da operación do sistema, sempre que se cumpran os seguintes criterios:

a) O produto ou servizo obxecto do proxecto é innovador, non se está ofrecendo actualmente no mercado ou é diferente ao modelo que se utiliza actualmente.

b) O solicitante pode demostrar que a innovación brindará beneficios para o consumidor.

c) O operador do sistema ou, se é o caso, o xestor da rede de distribución, xustifican a ausencia de riscos para a operación do sistema ou para a rede de distribución afectada, respectivamente.

d) Existe algún requisito na normativa que impide a implantación da innovación.

e) Existe un plan perfectamente desenvolvido para probar a innovación. O plan debe incluír obxectivos claros, criterios e indicadores de éxito e un prazo concreto de execución que non poderá ser superior a trinta e seis meses.

Disposición transitoria primeira. *Accións coordinadas de balance.*

Ata a entrada en vigor das metodoloxías de accións coordinadas de balance previstas nos artigos 35 e 74 do Regulamento (EU) 2015/1222, os custos totais resultantes das accións coordinadas de balance, programadas de común acordo polos operadores dos dous sistemas que comparten a correspondente interconexión, serán repartidos ao 50 % entre os ditos sistemas.

Disposición transitoria segunda. *Plataforma europea para o intercambio da enerxía de balance procedente de reservas de substitución (Balit).*

Ata o inicio da operación da plataforma de servizos transfronteirizos de balance prevista no artigo 19 do Regulamento (UE) 2017/2195 para o intercambio das enerxías de balance procedentes de reservas de substitución, resultará de aplicación o previsto na Resolución da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, do 6 de xuño de 2018, polo que se aproban as especificacións e procedementos de desenvolvemento da metodoloxía de poxas rexionais intradiarias complementarias entre España e Portugal prevista no artigo 63 do Regulamento (UE) 2015/1222.

Disposición transitoria terceira. *Aplicación transitoria das regras de funcionamento do mercado e os procedementos de operación.*

Ata a aprobación pola Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia das metodoloxías e condicións, regras de funcionamento dos mercados e procedementos de operación a que se refire o artigo 23, continuarán sendo de aplicación as actuais regras de funcionamento dos mercados diario e intradiario de produción de enerxía eléctrica e os procedementos de operación actualmente vixentes, incluídas as metodoloxías e condicións xa aprobadas por esta comisión ao abeiro da normativa europea reguladora desta materia.

Disposición derogatoria única.

Queda derogada a Circular 2/2014, do 12 de marzo, da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, mediante a cal se establece a metodoloxía relativa ao acceso ás infraestruturas transfronteirizas, incluídos os procedementos para asignar capacidade e xestionar a conxestión, así como a metodoloxía relativa á prestación de servizos de balance entre sistemas xestionados por distintos operadores do sistema.

Disposición derradeira única. *Entrada en vigor.*

Esta circular entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 20 de novembro de 2019.–O presidente da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, José María Marín Quemada.